

«سرزده» در مدرسه

والدین از کمک های نقدی، لباس فرم اجباری و دیگر در دسرهای ثبت نام دانش آموزان گلابه مندند

گزارش: محمد بهبودی نیا | عکس ها: خراسان

میلیون و ۲۳۰ هزار دانش آموز است که حدود ۹ درصد دانش آموزان کشور را تشکیل می دهند و این روزها، دقیقاً در اوج آمد و رفت اولیای دانش آموزان مقاطع مختلف برای ثبت نام قرار داریم، به شکل سرزده به اداره کل آموزش و پرورش خراسان، رضوی رفتیم تا با «رئیس اداره ارزیابی عملکرد و پاسخ گویی به شکایات»، این اداره (مدیر کل به دلیل حضور در ملاقات عمومی، قادر به همراهی ما نبود) به چندین مدرسه شهر سر بزنیم و برخی دغدغه های والدین در زمینه ثبت نام فرزندان شان را بشنویم و منعکس و پیگیری کنیم. اگر شما هم یک بچه مدرسه ای در خانواده دارید، حتما مطالب آیتیم سرزده امروز، برایتان جذاب و کاربردی است. با ما همراه باشید.

پیام های ستون سمت راست بخشی از پیامک هایی است که در روزهای اخیر، از سوی مخاطبان صفحه حرف مردم خراسان رضوی به دستمان رسیده. هر سال، با فرا رسیدن زمان ثبت نام دانش آموزان در مقاطع جدید تحصیلی، والدین دانش آموزان با چالش های کوچک و بزرگی مثل دریافت کمک های نقدی اجباری توسط مدارس، خرید اجباری لباس فرم که گاهی به دلیل زد و بند بین برخی مدیران مدارس با مراکز زیرپله ای تولید لباس فرم شکل می گیرد، سخت گیری های ثبت نام بر اساس طرح آدرس که گاهی به تنظیم قولنامه های صوری از سوی والدین می انجامد و مسائلی شبیه به این، دست به گریبانند. با توجه به این که استان خراسان رضوی دارای یک

پرداخت هیچ هزینه ای وقت ثبت نام اجباری نیست، مگر هزینه بیمه و کتاب

بی این که مقصدمان را اعلام کنیم، به همراه رئیس اداره ارزیابی عملکرد و پاسخ گویی به شکایات اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی به راه می افتیم به سمت یک دبستان پسرانه در خیابان کلاهدوز مشهد که دبستان دخترانه ای هم در مجاورتش قرار دارد، می رویم. دو مدرسه ای که چند روز قبل، نه به عنوان خبرنگار، بلکه در پوشش پدری که برای ثبت نام فرزندش آمده، به آن مراجعه کرده و با تعدادی از والدین دانش آموزان پسر و دختر که در این دو مدرسه مشغول به تحصیل اند حرف زده بودم. گپ و گفتی که مشخص می کرد این مدارس، با عنوان کمک به مدرسه به شکل اجباری، از خانواده ها مبلغی بین ۱۵۰ تا ۴۰۰ هزار تومان

دریافت می کنند. هر چند همه متفق القول بودند شاید مدرسه هم حق داشته باشد، چون به هر حال اداره مدرسه هزینه دار و هیچ بودجه ای از سوی آموزش و پرورش به مدارس داده نمی شود، اما کودکان و نوجوانان هم حق دارند از حق تحصیل رایگان بهره مند شوند. مثل روز قبل، باز هم تعدادی والدین گلابه مند در حیاط مدرسه، درباره پرداخت اجباری پول، وقت ثبت نام گله داشتند.»

زمینه ثبت نام دریافت کردیم که تک تک این شکایات بررسی شد و مردم به حق شان رسیدند نظارت بازرسان این اداره بر روند ثبت نام دانش آموزان در استان خراسان رضوی، از ۱۵ خرداد آغاز شده تا کنون تخلف شاخصی مشاهده نشده است.» قوامی نژاد در ادامه، به همکاری موثر روزنامه خراسان رضوی با اداره بازرسی آموزش و پرورش اشاره می کند و می گوید: «در یکی از مواردی که سال گذشته، روزنامه خراسان رضوی به تهیه گزارش از مدرسه ای واقع در منطقه سیدی که اقدام به دریافت مبالغ اجباری از والدین دانش آموزان کرده و این موضوع برای ما مسجل شده بود، پرداخت، با مدیر مدرسه برخورد و لغو ابلاغ شد. بعد از این نیز چنان چه دریافت کمک اجباری از سوی مدرسه ای گزارش و ثابت شود، با مدیران برخورد های قانونی، از تذکر شفاهی تا لغو ابلاغ انجام خواهد شد.»

● «قوامی نژاد» در توضیح این گلابه همه گیر، می گوید: «مثل همیشه تاکید می کنیم هیچ اجباری در کمک به مدرسه ها وجود ندارد و تنها پرداخت مبلغ علی الحساب ۱۰ هزار تومان برای بیمه دانش آموزی و کتاب درسی اجباری است و بقیه موارد از قبیل اشتراک مجلات و مجلات تربیت کاملاً اختیاری است و هیچ مدیری حق ندارد والدین را به پرداخت کمک به مدرسه اجبار کند و چنان چه مسئولان مدرسه ای از فرد یا افرادی با تهدید و اجبار مبالغی دریافت کردند، اولیای دانش آموز می توانند شکایت خود را به صورت مستقیم به واحد بازرسی به شماره ۰۳۲۲۲۲۱۰ گزارش دهند یا به صورت حضوری به واحد نظارت و بازرسی اداره کل آموزش و پرورش مراجعه کنند تا ما به مسئله شان رسیدگی کنیم. ما در سال گذشته ۱۶۳۸ شکایت از سوی والدین در

با پیگیری سرزده، بخشی از مبالغ به اجبار دریافت شده، به والدین برگردانده شد

غیر از این دو مدرسه، در ادامه به یک مدرسه دیگر هم که به واسطه پیام های مردمی خبردار شدیم به شکل اجباری از والدین پول دریافت می کنند، به صورت سرزده سرکشی و باروبه و کردن والدین و مدیران ارائه می کنیم. بعد از گذشت تنها ۲۴ ساعت از حضور ما در این سه مدرسه، تعداد زیادی از اولیای دانش آموزان که طی تهیه گزارش با آن ها مکالم شده بودیم، در تماس تلفنی اعلام کردند پس از تذکر بازرسان، مدیران تمام مبالغ را به آن ها برگردانده اند.

۱۲۳۵۵۵۵۵

نفر دانش آموز

خراسان رضوی دارای یک میلیون و ۲۳۰ هزار دانش آموز است که حدود ۹ درصد دانش آموزان کشور را تشکیل می دهند

۱۰ هزار تومان

وقت ثبت نام، تنها پرداخت مبلغ علی الحساب ۱۰ هزار تومان برای بیمه دانش آموزی و کتاب درسی اجباری است.

۳۲۲۲۲۱۰۳

والدین هرگونه شکایت و گلابه خود از روند ثبت نام فرزندشان را با این شماره که مربوط به واحد بازرسی اداره کل آموزش و پرورش است، در میان بگذارند.

۱۶۳۸

شکایت

در سال گذشته، این تعداد شکایت از سوی والدین در زمینه ثبت نام فرزندان در واحد نظارت و بازرسی اداره کل آموزش و پرورش ثبت و به متگ متگ شان رسیدگی شده.

۴۰٪

پار سال فقط ۶۰ درصد از مدارس استان برای تهیه لباس فرم قرار داد بستند و تقریباً نیمی از دانش آموزان استان در طول سال تحصیلی گذشته از لباس فرم استفاده نکردند.

۱۰٪

حدود ۱۰ درصد از دانش آموزان استان در مدارس غیردولتی تحصیل می کنند

۴۰۰۰۰۰۰۰۰

تومان

کف شهریه مدارس غیرانتفاعی استان یک میلیون و هشتصد هزار تومان و سقف شهریه، ۴ میلیون تومان است.

تصمیم گیری درباره لباس فرم به عهده شورای مدارس است

● مجتبی افشار، کارشناس مسئول ارزیابی عملکرد اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی که با ما همراه شده است، در این باره توضیح می دهد: «با قاطعیت اعلام می کنیم که خرید و تهیه لباس فرم مدارس اجباری نیست و مدیران مجاز به اجبار اولیا برای تهیه لباس فرم مدارس نیستند و تهیه این لباس ها کاملاً اختیاری است. در سال تحصیلی گذشته فقط ۶۰ درصد از مدارس استان برای تهیه لباس فرم قرار داد بستند و ۵۵ درصد دانش آموزان نواحی هفت گانه مشهد، در این طرح قرار نگرفتند و می توان گفت تقریباً نیمی از دانش آموزان استان در طول سال تحصیلی گذشته از لباس فرم استفاده نکردند. در سال جدید هم، شورای مدارس برای تهیه لباس فرم تصمیم گیرنده هستند و چنان چه شورای مدارس به این نتیجه رسید که استفاده از لباس فرم در مدرسه اجباری نیست، این تصمیم تصویب و درباره آن مدرسه اجرایی می شود. برای چندمین بار تاکید می کنم خانواده ها رانمی توان به هیچ عنوان به تهیه لباس فرم اجبار کرد.»

جلوی در یکی دیگر از مدارس ابتدایی، زنی به همراه سه کودک قد و نیم قد ایستاده و با یکی دیگر از والدین، درباره گرانی لباس فرم و اجبار مدیران مدرسه به فرزندش به خرید این لباس ها و وضعیت نامساعد اقتصادی شان گلابه می کند و وقتی به آن ها می پیوندیم، می گوید: «همسرم کارگر فصلی است و با درآمدی که دارد، به سختی زندگی ما را اداره می کنیم و واقعا توان تهیه لباس فرم برای تک تک فرزندانم را نداریم. نمی دانم چه اجباری است که هر سال باید این مقدار از هزینه ها به دوش خانواده ها بیفتد؟ به رغم این که

هر سال تاکید می کنند لباس فرم اجباری نیست، هر بار مجبورمان می کنند به خرید و اگر هم نخریم، بچه را در طول سال و بین دوستانش اذیت و تحقیر می کنند. تکلیف ما چیست؟»

آیا مدیران مدارس، بابت تهیه لباس فرم، ذینفع هستند؟

در ادامه تهیه گزارش، با والدین دانش آموز دیگری رویه و می شویم که ادعا می کند در سال تحصیلی قبل، بین برخی مدیران مدارس و تولید کنندگان لباس فرم، زد و بند هایی برای اجبار دانش آموزان به تهیه و پوشیدن فرم و دریافت مبالغی به عنوان پورسانت وجود داشته است.

● «قوامی نژاد» در توضیح اجرایی نشدن مصوبه مجلس مبنی بر رایگان شدن آب و برق و گاز مدارس، می گوید: «سال گذشته بود که از سوی مجلس شورای اسلامی اعلام شد اگر مدارس الگوی مصرفشان را رعایت کنند، آب و برق و گاز شان رایگان خواهد بود ولی آیین نامه اجرایی آن هنوز و تا همین لحظه به دست ما نرسیده و متأسفانه مدارس مادرگیر تامین هزینه قبوض هستند.» یکی از بازرسان آموزش و پرورش که با ما همراه شده است، می گوید: «فقط در آموزش و پرورش ناحیه چهار مشهد، پنج مدرسه به علت بدهی گاز شان قطع شده و در برخی مدارس، آب و برق و گاز همزمان قطع است. این یکی از دلایلی است که نمی توان کمک والدین به مدارس را کاملاً قطع کرد اما این ها به این معنی نیست که به صورت اجباری از والدین پول دریافت شود.»

● «حدود ۱۰ درصد از دانش آموزان استان در مدارس غیردولتی تحصیل می کنند. مدارس غیر دولتی می توانند در زمان ثبت نام، شهریه مصوب خود را که بر اساس ۱۳ مؤلفه تعیین و تصویب شده است از والدین مطالبه کنند. شهریه مدارس غیردولتی برای سال تحصیلی آینده، اعلام شده و مؤسسان مدارس غیردولتی و والدین می توانند برای اطلاع از میزان شهریه هر مدرسه غیر دولتی به سامانه اینترنتی www.mosharekatha.ir مراجعه کنند. شهریه مدارس غیردولتی برای سال تحصیلی آینده با توجه به شرایط و شاخص های آموزشی در هر مدرسه متفاوت است و نسبت به سال تحصیلی گذشته، درصدی افزایش دارد. هم اکنون کف شهریه مدارس غیرانتفاعی خراسان رضوی یک میلیون و ۸۰۰ هزار تومان و حداکثر شهریه ۴ میلیون تومان است.»

به دفتر مدیر یکی از مدارس می رویم. مدیر درباره دریافت مبالغ اجباری، تحت عنوان کمک به مدرسه توضیح می دهد: «اگر حتی یک نفر از اولیا مدرکي داشت که نشان می داد به خاطر نپرداختن هزینه، او را تهدید به ثبت نام نکردن فرزندش کرده ایم، من حاضرم همین لحظه از کار برکنار شوم. دیروز خطاری از شرکت گاز به دست من رسیده که اعلام کرده اند به علت بدهی، قصد قطع گاز مدرسه را دارند. سال گذشته هم آیف، آب مدرسه را به روی ۳۰۰ دانش آموز به علت بدهی قطع کرد؛ بالاخره نفهمیدیم آب و برق و گاز مدارس، رایگان است یا خیر. ما امسال حتی هزار تومان به عنوان سرانه دریافت نکردیم و مدرسه هزینه های سرسام آوری دارد. به همین دلیل به اولیا اعلام کرده ایم هر کس برحسب توانش، مبلغی را با رضایت به عنوان کمک به مدرسه پرداخت کند. شما بگویید ما باید یا این وضعیت بی پولی چه کار کنیم؟» و در ادامه، قبوض آب و گاز را که اخطار قطع داشتند نشان می دهد.

کف و سقف شهریه مدارس غیرانتفاعی مشهد، چقدر است؟

از آن جا که مادر و پدرهای زیادی به دلایل مختلف، مایل به ثبت نام فرزندان شان در مدارس غیردولتی هستند و این وسط، سوالاتی از این قبیل پیش می آید که: «کف و سقف دریافت شهریه توسط مدارس غیرانتفاعی شهر، چقدر است؟ مدارس غیرانتفاعی، ملزم به ارائه چه امکانات و خدماتی به دانش آموزان هستند؟ و نظارت بر عملکرد مدارس غیرانتفاعی به چه شکل است؟» «قوامی نژاد»، رئیس اداره ارزیابی عملکرد و پاسخ گویی به شکایات اداره کل آموزش و پرورش، در گفت و گو با ایرنا توضیح می دهد: